

CHƯƠNG 3: MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ QUỐC TẾ

- Thế nào là môi trường đầu tư và sự cần thiết phải nghiên cứu môi trường đầu tư quốc tế
- Các yếu tố cấu thành môi trường đầu tư
- So sánh môi trường đầu tư của Việt Nam với các nước trong khu vực;
- Vấn đề cải thiện môi trường đầu tư và mối quan hệ với thu hút nguồn vốn đầu tư từ bên ngoài.

3.1. Khái niệm môi trường đầu tư quốc tế

“Môi trường” → những yếu tố hoặc trạng thái bên ngoài có tác động trực tiếp hoặc gián tiếp tới đối tượng.

→ Môi trường ĐTQT là tổng hòa các yếu tố có ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh của nhà đầu tư trên phạm vi toàn cầu

MÔI TRƯỜNG ĐẦU TƯ QUỐC TẾ

Môi trường quốc tế (dung môi)

Môi trường kinh doanh ở nước chủ đầu tư (Các nhân tố đẩy)

Môi trường đầu tư ở nước chủ nhà (Các nhân tố kéo)

—————> **Dòng vốn đầu tư ra nước ngoài**

<----- **Dòng lợi nhuận đầu tư chuyển về nước**

Môi trường đầu tư quốc gia là tổng hoà các yếu tố bên ngoài liên quan đến hoạt động đầu tư như chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, pháp luật, tài chính, cơ sở hạ tầng, năng lực thị trường, lợi thế của một quốc gia có tác động trực tiếp hoặc gián tiếp đến hoạt động của nhà đầu tư.

3.2. Sự cần thiết phải nghiên cứu môi trường đầu tư

3.2.1. Đối với doanh nghiệp

Để thu lợi nhuận, nhà đầu tư cần ra các quyết định có đầu tư hay không, đầu tư cái gì, lĩnh vực nào, ở đâu, quy mô dự án ra sao

→ phải nghiên cứu các nhân tố của môi trường đầu tư quốc tế như điều kiện tự nhiên, chế độ chính trị, chính sách và luật pháp. Các yếu tố xã hội, như truyền thống, văn hoá, tập quán và tôn giáo cũng đóng vai trò quan trọng.

3.2.2. Đối với Chính phủ

- Nắm được điểm mạnh, điểm yếu của quốc gia mình trong việc tạo lập môi trường kinh doanh tốt
  - có chính sách, biện pháp thích hợp nhằm cải thiện môi trường đầu tư
  - Tăng cường thu hút các dòng vốn ĐTQT
  - Tạo điều kiện để các doanh nghiệp làm ăn có hiệu quả

3.3. Các yếu tố cấu thành môi trường đầu tư

- Môi trường đầu tư cứng: các yếu tố thuộc cơ sở hạ tầng kỹ thuật
- Môi trường đầu tư mềm: hệ thống các dịch vụ hành chính công, dịch vụ pháp lý liên quan đến hoạt động đầu tư (đặc biệt các vấn đề liên quan đến chế độ đối xử và giải quyết các tranh chấp, khiếu nại), hệ thống các dịch vụ tài chính- ngân hàng, kế toán và kiểm toán...
- Theo UNCTAD (WIR 1998, p.91), môi trường đầu tư trực tiếp nước ngoài (của nước tiếp nhận đầu tư) gồm 3 nhóm nhân tố: khung chính sách, các yếu tố kinh tế, và các nhân tố tạo thuận lợi cho kinh doanh.

3.3.1. Khung chính sách

Bao gồm hệ thống các quy định hành chính, luật pháp và chiến lược phát triển kinh tế của Nhà nước. Trong đó nhà đầu tư nước ngoài quan tâm nhất các vấn đề:

- Quy định về FDI: đăng ký và thực hiện
- Tiêu chuẩn đối xử với các công ty nước ngoài
- Luật cạnh tranh và M&A
- Chính sách cổ phần hóa
- Chính sách thương mại
- Chính sách tiền tệ và chính sách thuế
- Các Hiệp định quốc tế về đầu tư đã kí kết

3.3.2. Các yếu tố kinh tế

là tổng thể các nhân tố hữu hình và vô hình cấu thành một nền kinh tế, gồm:

- Tính sẵn có của nguồn nguyên liệu;
- Dung lượng thị trường và tăng trưởng của thị trường
- Lao động sẵn có giản rẻ và có tay nghề;
- Cơ sở hạ tầng (hệ thống giao thông, điện nước, thông tin liên lạc...);
- Tài sản đặc biệt (công nghệ, phát minh, thương hiệu) ...
- Hiệp định khu vực cho phép tiếp cận mạng lưới thị trường khu vực

3.3.3. Các nhân tố tạo thuận lợi cho kinh doanh

là các biện pháp mà chính phủ hỗ trợ cho hoạt động kinh doanh của nhà đầu tư nước ngoài gồm:

- hoạt động xúc tiến đầu tư, dịch vụ tư vấn đầu tư
- các biện pháp khuyến khích đầu tư (miễn, giảm thuế, thuế ưu đãi, ưu đãi thuê mặt bằng...)
- các biện pháp nhằm giảm tiêu cực phí (minh bạch và đơn giản hoá thủ tục hành chính, tăng hiệu quả công tác quản lý, giảm và loại trừ tham nhũng)
- Các dịch vụ sau đầu tư
- các biện pháp cải thiện và nâng cao chất lượng dịch vụ tiện ích, công cộng nhằm nâng cao chất lượng sống của con người.

3.4. Cách tiếp cận khác

Bên cạnh cách tiếp cận của UNCTAD, còn có cách tiếp cận khác theo đó môi trường đầu tư bao gồm các yếu tố sau:

- *Môi trường chính trị xã hội*
- *Môi trường pháp lý và hành chính*
- *Môi trường kinh tế và tài nguyên*
- *Môi trường tài chính*
- *Môi trường cơ sở hạ tầng*
- *Môi trường lao động*
- *Môi trường quan hệ quốc tế*